

Naročnina

naša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna štev. 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15%, dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

V. LETO

Murska Sobotica, 23. oktobra 1938.

ŠTEV. 43.

Naša notranja in zunanja politika

V Beogradu je imel preteklo nedeljo ministrski predsednik dr. M. Stojadinović svoj prvi volilni govor, ki so ga prenašale vse jugoslovenske radio postaje. Zborovanje, ki se je vršilo v prostorih glavnega odbora JRZ, je otvoril bivši minister Djura Janković. Poleg številnih poslušalcev je pozdravil predsednika vlade ter podpredsednika JRZ ministra dr. Korošca in dr. Spaha. Za njim je povzel besedo predsednik vlade. Njegov govor so zborovalci večkrat prekinjali z odobravanjem in ovacijami. Izvajal je:

Ni to pot prvič, da gre kakšna vlada na volitve v tej državi, a prvič se dogaja v naši zgodovini, da vlada ne stopa pred volilce z praznimi obeti, temveč z dovršenimi deli. In meni se zdi, da noben predsednik vlade do danes v naši državi ni bil v lažjem položaju, kakor sem jaz. Nastopil je trenutek, ko se obračam k vsemu narodu Jugoslavije, da glasuje za listo, ki ji bom jaz nosilec.

Ni pa bilo tako pred tremi in pol leti, ko je naša vlada prišla na čelo državne oblasti. Jugoslavija je izgubila svojega kralja. A to ni bil običajen kralj. Kralj Aleksander Karadjordjević je bil kralj, ki je prevzel na svoja ramena vse breme državne politike. Pri izvajanju politike, ki si jo je postavil za cilj, je stopil v prve boje vrste in je v prvi bojni vrsti padel, prerešetan od krogel sovražnikov naše države.

Spomnimo se v kakšnem stanju je bilo ta čas splošno gospodarstvo in politično življenje Jugoslavije. Gospodarstvo je bilo v popolnem zastoju. Vsi posli so obtičali. Nič se ni delalo, nič se ni gradilo. Število nezaposlenih je rastlo. Problem kmečkih dolgov je ta čas dosegel svoj vrhunec. V zunanji politiki je bilo toliko neprijateljev, kolikor je meja. Stranke so bile razpuščene. Vse javno politično življenje je zamrlo. Po ulicah, železnicah in trgih so pokale bombe. Takratni režim ni mogel rešiti teh razmer, niti ne popraviti. V takem stanju smo meseca junija 1935 prišli na krnilo države. Danes zopet dobi kmet polno vrednost za trud svojih poštenih rok. O kmečkih dolgovih nihče več ne govori, ker

smo jih znižali za polovico. Brez poselnih skoraj ni več. Državne finance so urejene, davki so znižani, a dinar je danes v Evropi ena najstabilnejših zdravih valut.

Naša zunanja politika je povečala ugled naše države do stopnje, kakršne dosedaj še nikdar nimela. Kot predstavnik Jugoslavije sem bil v drugih državah sprejet s častmi, kakršnih ni bil dosedaj deležen noben drug naš državnik. Zadnje dni smo videli, kako nekateri predstavniki drugih držav, od katerih smo prej čuli kritiko naše zunanje politike, kako sedaj ti uradni predstavniki gredo po istih stopinjah, po katerih sem šel jaz, in kako uporabljajo iste besede o starih in novih prijateljstvih, katere sem jaz mnogo pred njimi, že pred enim in dvema letoma izrekel. Nobena moja beseda, ne bi mogla bolj pojasniti in opravičiti zunanje politike kraljevine Jugoslavije, nego so jo opravičili dogodki, ki so razvijali po svetu zadnje mesece.

V notranji politiki je nastopilo pomirjenje in zatišje. Politične zakone, katere smo prevzeli, izvajamo zelo liberalno. Zadnja tri leta je bilo pomiloščenih 18.000 političnih krivcev. Število političnih obsodb, ki je znašalo od leta 1929. do junija 1935. skupno 18.700, je znašalo v času naše vlade vsega samo 2.100. Interniranih politikov, bivših ministrov in poslancev je bilo od leta 1929 do konca leta 1934. skupno 38, do leta 1935 dalje do danes pa nič. Pobeglih emigrantov je bilo od leta 1929 do konca 1934 toliko, da jih nihče ne ve števila. V času naše vlade nihče ni odšel v inozemstvo, a vrnila se jih je že ogromna večina nazaj.

V nadaljnjem govoru se je predsednik vlade bavil z politiko JNS, ki je sklenila volilni sporazum z Združeno opozicijo ter je poudaril, da večjega izdajstva v naši politični zgodovini še ni bilo. V nasprotje s tem je govoril o listi JRZ, ki predstavlja skupen program, idejo in akcijo, s katero se hoče opraviti koristno delo v blagor kralja, naroda in domovine. O hrvatskem vprašanju je predsednik vlade izjavil:

Mi smo bili oni, ki smo omogočili svobodno izmenjavo misli tudi v tem vprašanju. Po volitvah bomo mi prvi, ki bomo našli rešitev tudi za to vprašanje. Želimo bratski sporazum. A prav zato, ker ga resno hočemo, tudi vemo, da so meje, preko katere ne moremo. Ali že v sami besedi:

sporazum je vsebovana tudi ideja, da tega sporazuma ne bo mogoče skleniti za vsako ceno.

Vojna ni bila naš program, postala bi bila lahko skrajna nujnost, ko bi bila vsa druga sredstva izčrpana. V teh treh letih smo se držali daleč od tega. Mi nismo hoteli, da bi se izkopali novi grobovi stotisočim našim očetov in njihovih sinov, ko ni nastala nevarnost za življenje Jugoslavije. Ohranili smo si mir. Še več, obvarovali smo se tudi one zmešnjave, ki je zajela Evropo tik pred monakovskim

sestankom, ker je bil narod prepričan, da je politika kr. vlade pravilna in da je zato varen pred vsemi grozotami, ki so pretile Evropi. Pri vsej strašni nesreči, ki je kakor vihar ogrožala vso Evropo in spremenila njene meje, nam je uspelo, da smo ohranili naši državi mir in njene meje. A to pomeni, da nam je uspelo čuvati in očitno Jugoslavijo!

Z vzklikom Nj. Vel. kralju, kraljevim namestnikom, domovini in stranki je burno pozdravljen končal predsednik vlade svoj prvi veliki volilni govor.

POLITIKA

Notranja politika je vsa usmerjena v priprave za raspisane skupščinske volitve. V ospredju teh dogodkov je bil volilni govor predsednika vlade in JRZ dr. Stojadinovića, ki ga prinašamo v izveščku na uvodnem mestu.

Mnogo pozornosti je zbudila vest, da je prišlo do volilnega sodelovanja med JNS (Jugoslovenska nacionalna stranka) in Združeno opozicijo. Dogovor o skupnem volilnem nastopu je baje že tudi v podrobnostih dosežen. Prav tako se vrše tudi pogajanja med združeno opozicijo in predstavnikom socialistov dr. Topalovičem. Tudi vodstvo Ljotičevega zbora je v načelu tudi pristalo na ponudbo združene opozicije za skupen nastop pri bodočih volitvah. Izgleda, da bo prišlo do skupnega volilnega nastopa celokupne opozicije.

Mestni svet v Novem Sadu je na predlog tamkajšnjega župana izvolil predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Milana Stojadinovića za častnega meščana Novega Sada.

Pri bodočih volitvah bomo najbrž imeli samo dve kandidatni listi: Vladna lista z nosilcem dr. Stojadinovičem in skupna opozicijska lista z nosilcem dr. Mačkom.

O volilnem sporazumu med Združeno opozicijo in JNS je izjavil minister dr. Spaho: „Nas bi zelo veselilo, če bi se te vesti uresničile, ker bi se potem volilni boj za nas olajšal“.

V kmetijskem ministrstvu je bila konferenca za ustanovitev zveze vseh kmetijskih zbornic v državi. Zastopniki vseh kmetijskih zbornic so se izrekli za takšno zvezo, ker bi ta brezdvomno bila v veliko korist celokupnemu kmetijstvu v državi.

„Tri leta vlade dr. Milana Stojadinovića“, je naslov razstavi, ki so jo otvorili v Beogradu. Razstavo, ki nazorno prikazuje vse delo sedanje vlade, je doslej že obiskalo nad 37.000 ljudi.

Hitler je izjavil na nekem zborovanju, da bo Nemčija nadaljevala gradnjo svojih utrd ob francoski meji. V utemeljitev tega svojega sklepa navaja, da je resničen prijatelj Nemčije samo Mussolini, dočim se vsi drugi čez noč lahko pretvorijo v njene nasprotnike.

Nemške čete so končno zasedle vse češkoslovaško ozemlje, kakor ga je določila berlinska mednarodna komisija. Ker je že v tem ozemlju prešlo k Nemčiji, po čeških podatkih 800.000 po nemških pa okoli 250.000 Čehov, najbrž ne bodo zahtevali Nemci glasovanje v ostalem spornem ozemlju.

V bolgarski prestolnici Sofiji je ustrelil neki rezervni oficir šefa bolgarskega generalnega štaba Pejeva. Morilec si je sam pognal kroglo v glavo.

Pri pogajanju med Češkoslovaško in Madžarsko, ki se trenutno vrše v Komarnu je prišlo med obema delegacijami do velikih nasprotstev radi pretiranih madžarskih zahtev. Madžari namreč zahtevajo plebiscit za vso Slovaško in Podkarpatsko Rusijo. Ker tega niso mogli Čehi sprejeti, so se pogajanja konec prejšnjega tedna razbila. Na pritisk velesil pa so Madžari začeli popuščati in upati je, da se bodo prekinjena pogajanja nadaljevala še ta teden.

V Palestini še vedno ni miru ter je ognjišče neprestanih nemirov. Arabci zahtevajo ustavitev naseljevanja Židov in ustanovitev arabske narodne vlade v Jeruzalemu. Angleške oblasti vodijo proti upornim Arabcem pravo vojno.

Na Daljnem vzhodu so Japonci vdrl na Kitajsko tudi z južne obale navzgor. To je znamenje, da se Japonci ne boje več Angležev in ne Francozov, katerih slabost je postala očitna na monakovski konferenci. Napad z juga bo imel za posledico, da bo Kitajcem oteženo bojevanje, ker ji je sedaj presekana edina dovozna pot z morja.

Otvoritev in blagoslovitev banovinske kmetijske šole v Rakičanu

Kmetijska šola v Rakičanu se pripravlja na lepo slovesnost.

V nedeljo 23. t. m. bo odprla vrata prekmurškemu kmetu, da se v njej pripravi za težki in odgovorni poklic, si pridobi potrebnega strokovnega znanja in se utrdi v načelih, ki so nam sveta, da bo vselej kot doslej trden steber na naši meji. Že takoj po prevratu smo si Prekmurci želeli takega zavoda, ki naj bi vzgajal bodoče gospodarje za dobre in trdne kmetovalce, obenem pa bi proučeval tukajšnje razmere z ozirom na produkcijo in rentabilnost posameznih panog kmetijstva. Že oktobra leta 1919 je narodni svet v Murški Soboti obravnaval predlog o ustanovitvi kmetijske šole. Te želje je upoštevala anketa o kmetijskem šolstvu v Ljubljani in je v februarju leta 1921 poverjenišvo za kmetijstvo poslalo v Prekmurje strokovnjaka, ki naj bi proučil vsa vprašanja in izbral mesto, kjer naj bi se zgradila kmetijska šola. Zadeva je počasi dozorevala in maja leta 1926 je bila ustanovitev šole zagotovljena z ukazom Njegovega Veličanstva kraja Aleksandra I. Prvotno je bila določena šoli večja površina za vzdrževanje vzrejevališča za plemensko govedo, konj in svinj ter za praktični pouk učencev. Radi razlastitve zemljišč pa

so nastopile težave ter so odstopili od prvotnega načrta in določili šoli manjšo površino. Ker radi težke gospodarske krize ni bilo mogoče unesti v proračun večje postavke za dograditev šolskega poslopja in potrebnih stanovanjskih hiš, ni mogel zavod v tem času skrbeti za strokovno izobrazbo, razen s krajšimi tečaji. Uprava šole je v tem času skrbela, da se uredi gospodarstvo na šoli. V veliki meri je tudi pospeševala kmetijstvo s pridelovanjem in oddajo priznanega semena, z rejo plemenske živine in z vzgajanjem sadnih drevesc. Blagodejen vpliv te akcije čuti cela okolica. Z globokim razumevanjem in pomočjo gospoda bana dr. Natlačena so premagane zadnje ovire in v nedeljo bo blagoslovitev in otvoritev šole ter s tem odprto novo strokovno kulturno ognjišče v Prekmurju. Globoko zahvalo dolgujemo gospodu banu, vsem poslancem in članom banovinskega sveta kot gospodom ravnateljem zavoda in ostalemu osebju, ki so se skozi dolga leta trudili in se toplo zavzemali za to važno ustanovo.

Ob tej priliki je uprava zavoda izdala izvestje z uvodno besedo gospoda bana, kjer so točni podatki o postanku, razvoju in današnjem stanju zavoda, njegov program in pogoji za sprejem.

Kaj bo z okrožnim sodiščem v Murški Soboti

Pod tem naslovom je objavil „Slovenec“ dne 18. t. m. tole zanimivo vest: „Izvedeli smo, da je stol sedmorice v Zagrebu predlagal ministertvu pravde, naj se okrožno sodišče v Murški Soboti ukine ter zopet podredi mariborskemu okrožnemu sodišču. V M. Soboti so namreč čudne razmere — predsednik sodišča je na dopustu, drugi sodnik je bil vsega skupaj pet ur na sodišču ter ima sedaj bolezenski dopust, tretji sodnik je zelo nevarno bolan v mariborski bolnici, celo sodniško osebje pa obstoji sedaj iz sodnika, preiskovalnega sodnika in državnega pravdnika.“

Da se včasih kakšen dopisnik zmoti ko poroča o teh ali onih lokalnih stvareh, to vemo in je tudi človeško, ampak da bi se pa kdo tako zmotil in nam serviral stvari, ki so naravnost,

milo rečeno, smešne, tega nismo pričakovali. Predvsem imamo zakon tu, ki ureja postavljanje okrožnih sodišč. Potem Stol sedmorice v Zagrebu ni sodna upravna oblast, ki bi o tem razpravljala in predlagala kakšne spremembe, zato je kompetentna apelacija v Ljubljani. Ukinitev okrožnega sodišča je mogoča samo z zakonom in o tem naš parlament ni razpravljal. Glede čudnih razmer pa, ki jih je iztaknil dopisnik, češ, da okrožno sodišče nima sodnikov in da obstoji sedaj celo sodniško osebje iz sodnika, preiskovalnega sodnika in državnega pravdnika, konstatiramo, da je na dopustu samo en sodnik, ostali 4 sodniki in preiskovalni sodnik, torej vsega pet sodnikov ter državni pravdnik, so na svojih mestih, takisto je na svojih mestih tudi vse ostalo pisarniško osebje.

KRČMAR:

Milkina pot.

Popoldne je iskala službo. Hodila je po hišah. Včasih je videla na kakem plotu listič, kjer je bilo zapisano: „Služkinjo iščem...“ Kje naj bi bilo to? Šla je v bližnjo hišo. Eno nadstropje je imela. Ko je prišla v nadstropje se je ozrla naokrog. Pogledala je na vratih ime in pozvonila.

Neme minute težkega pričakovanja. Komaj je dihala. Vrata so se sunkoma odprla; iz predsobe je pogledala ženska srednjih let. Ko ji je Milka povedala kaj hoče, jo je pozvala v kuhinjo, kjer sta se zmenili za službo.

Tako je začela Milka svoje novo, nad in upov polno življenje. Zjutraj je pospravljala, potem pa kuhala in opravljala razna domača dela.

Prvo veliko presenečenje zanj je bilo, da je našla v hiši in pri istem gospodarju, kakor je bila ona, dijaka Jožefa Kolerja, onega, ki je nekoč pripovedoval o advokatih. Vesela je bila.

Gotovo. Dva človeka iz istega kraja zopet skupaj.

Ko sta bila sama, sta se pogovarjala o različnih stvareh v tujem svetu. Drugače tako nista smela govoriti. Ona mu je pripovedovala o domu in domačem kraju, ki ga že dolgo ni videl. Drugi dijaki so se vozili skoraj vsak mesec domov; on tega ni zmoget.

Rad bi vedel kako se je pogodila. Povedala mu je, da mora biti en mesec na skušnji in če bo vse v redu, dobi za ta mesec tudi plačo. Stopetdeset dinarjev... Kaj bo nadalje, je vedel vnaprej. Jože in Milka sta si postajala vedno bližja. En drugemu sta potožila gorje.

Konec meseca se je hitro približal in Jožetov dvom se je uresničil. „Milostljiva je rekla, da ne rabi take služkinje“. To ne zna, ono ne zna, poleg tega pa še spletkari z dijaki. Lahko gre. Jasno, brez pare. — Milka je jokala, kakor otrok. Vsa prihodnost, črna groza, ji je vstala pred očmi. Kaj naj počne in kam naj gre zdaj? Vsak korak ji je bil negotov. Morala je iti. — Šla je.

GOVORI DRŽAVNIKOV, OPERE, PREDAVANJA

V VAŠEM DOMU Z RADIOAPARATI NORA ORION MINERVA SACHSENWERK STANDARD T E F A G SIERA

OD DIN 2.750*—
NA MALE MESEČNE OBROKE
Z DVOLETNIM JAMSTVOM
PRVE PREKMURSKÉ STROKOVNE RADIODELAVNICE
NEMEC JANEZ MURSKA SOBOTA.

Brezobvezno predvajanje — zamenjava in prodaja rabljenih aparatov po ZELO UGODNIH CENAH IN POGOJIH Z DVOLETNIM JAMSTVOM. — NEMEC J. M. SOBOTA.

DOMAČE VESTI

Murska Sobotica:

Sobotica raste, napreduje, vse gre z modernim tempom naprej. Posebno čemo gremo po Aleksandrovi in Radgonski cesti, bomo to kaj lahko opazili. So pa tudi na žalost ulice, o katerih tega ne moremo povedati. Vzamimo na primer Zvezno ulico. Človek gre lepo po cesti in ti stopi na lepem na sredi ceste v gnojnico, ki se pretaka iz sosednjega gostilničarskega dvorišča čez cesto. Prav tako, kot da bi bil v kakšni najbolj zaostali hribovski vasi. Ni treba drugega, kot zamisliti si zraven prašičke, ki rijejo po tej brozgi, pa je idila popolna. Če se že postavimo iz higiennega stališča proti temu pojavu, se pa moramo iz estetskega. Gotovo ni ta pojav v čast olepševalnemu društvu, ki se sicer mnogo trudi za povzdigo našega mesta. Prosimi bi, da se slični nedostatki odpravijo.

Prav tako bi bilo potrebno, da se že vendar enkrat spravi z mrtve točke zadeva o preimenovanju soboških ulic. O tem je bilo že mnogo pisanja, ukrenilo se pa še vedno ni ničesar. Še vedno imamo čast pisati o Novi, Stari, Zvezni, Prečni in kaj jaz vem kakšni ulici. Mislim, da premore prekmurska zgodovina že nekaj naših velikih mož, po katerih bi se te ulice lahko imenovala. Če pa se mogoče kdo boji, da imamo takih mož premalo, imamo še vedno dovolj slovenskih pesnikov in pisateljev, ki bi bili vredni, da nosijo soboške ulice njihovo ime. Olepševalno društvo, odnosno soboško občino najvljudneje prosimo, da končno vzame to stvar enkrat v pretresanje in da jo tudi ugodno reši, da ne bojo ta pisarenja vedno bob ob steno.

— Seznam telefonskih naročnikov. Prekmurska tiskarna je založila na trdem kartonu seznam vseh telefonskih naročnikov Murske Sobotice. Seznam, ki se lahko obesi nad telefon, je zelo priporočen, ker so telefonski naročniki razvrščeni po abecednem redu. Upoštevanje so tudi vse spremembe. Seznami se dobe v knjigarni gospoda Hahn Izidorja proti malenkostni odškodnini.

— J. U. U. sresko društvo v Murški Soboti zboruje 22. X. 1938. ob 9. uri v Sokolskem domu v Murški Soboti. Prosimo, da se tega zborovanja udeležite polnoštevilno. Tovariše novince vabimo, da pristopijo v društvo. S tovariškimi pozdravi! — Odbor.

— Francoski krožek. Tečaj v francoskem jeziku s konverzациjo se je pričel dne 19. t. m. ob 8 uri zvečer v sobi Meščanskega doma (pri g. Vučaku). V ta namen bo imel krožek svoje redne tedenske sestanke vsako sredo ob 20 (8) uri. Vijudno vabimo vse prijatelje francoskega jezika, da se naj v čimvečjem številu udeležijo teh naših sestankov.

— Rogaševci. Dne 14. t. m. je po daljši bolezni umrl splošno znani in priljubljeni gostilničar g. Škraban Elek. Dalj časa je bil gostilničar v Bodoncih, pred par leti si je pa kupil bivšo gostilno Raffel kamor se je preselil, kjer bi na lastnem gospodarstvu, a krutna usoda mu je pretrgala življenje in s tem tudi prekrižala račune. Pogreba se je udeležilo veliko število naroda, kar priča, da je bil splošno spoštovan. Naj počiva v miru, preostalim pa izražamo naše sožalje.

Ko ji je Jože segel v roko, je videl na njenem licu strah in obup, mržnjo do vsega tega, kar je imenovala prej — življenje. Ali je bil to vzrok, da jo je spodila „milostljiva“, da jo je pustila v negotovost, na cesto življenja. Naj stoji ob poti in gleda, kako bo šlo to življenje mimo nje ali naj stopi na cesto, naj stopi in izgine v valovih tega življenja?

Blodila je po ulicah. Večkrat je že bila ob večernih urah v mestu, toda nikoli ga še ni videla v taki luči. Ulice so žarele kakor v ognju. Luč sama luč... toda nič jasnega, vse se ji je zdelo kakor svetla megla...

Zašla je v temnejši del. Luč je gorla le tu in tam, tudi duh je bil boljši, bolj svež, čeprav je smrdel po plesnobi.

Zjutraj se je zbudila in mraz ji je bilo. Pogledala je naokrog in kakor v sanjah... prespala je noč na klopi v parku. Da ne bi bila zunaj, je šla proti večeru v gostilno. Srečala je novo življenje. Same pijane moške in ženske z barvanimi ustnicami, mlade in stare je videla. Gledala je nekam

v daljavo brez vsake misli. Kamorkoli bi jo poklicalo to življenje, bi mu sledila. Vsa je bila polna nekega pričakovanja. Nek tajni nemir je bil v njej. Toda čakala je samo in čakala...

Soba je bila polna dima in ta dim ji je bil sedaj prijeten, čeprav ga je prej tako sovražila.

Čez nekaj časa je prisedel nek elegantno oblečen gospod. Takoj ji je začel pripovedovati, da je angleški agent za posredovanje služb. Službe, da so zelo dobre in plače še boljše. Brezizrazno je strmela dalje, zatopljen v svoje misli in ga ni poslušala.

Dve, tri pisma domov in nič več. Kolarju je izginila Milka, kakor da bi se pogreznila. Če ni v kakih beznicah v Zagrebu ali Bog ve kje, toda Anglije gotovo ni videla in je ne bo. Mogoče se kdaj vse to izpremeni... Mogoče se ni izginila v tem življenju. Morda tli kje globoko v njej žarek upanja v boljšo bodočnost, v boljše življenje. Morda... (Konec).

— **Blagoslovitev in otvoritev banov. kmetijske šole v Rakičanu pri Murški Soboti** se bo vršila v nedeljo dne 23. oktobra t. l. po naslednjem sporedu:

Ob 10. sveta maša v soboški rim. kat. župni cerkvi, ki jo daruje prevzvišeni knezoškof dr. Ivan Tomažič. Ob istem času se vrši služba božja v evangelijski župni cerkvi za vernike evangelijske veroizpovedi.

Ob 1/2 12. blagoslovitev šolskega poslopja v Rakičanu.

Ob 12. pozdrav gostov po ravnatelju ing. Mikužu.

Ob 1/2 13. otvoritev Kmetijske šole po g. banu dr. Marku Natlačenu s slavnostnim nagovorom.

Občinstvo vabimo, da se te proslave udeleži v čim večjem številu, da s tem pokaže oblastim in drugim merodajnim činiteljem svojo hvaležnost in priznanje za podelitev in ustanovitev te gospodarsko-kulturne ustanove v Slovenski Krajini.

— **Na naslov sreskega cestnega odbora v Murški Soboti.** Avtomobilisti, ki se vozijo na progi Gederovci proti Rogaševcem so kaj neprijetno iznenadeni nad skrajno slabim stanjem ceste. Na ta sektorij ni bil v letu 1937 in 1938 položen niti en kamenček. Cesta je postala skrajno devalvatna in prosimo, da se sedaj v jeseni vzame v obzir tudi to cesto, ki je ena najfrekventnejših v Prekmurju. Kupčki prodca ob cestah naj ne služijo samo v lepoto ceste, temveč se naj prodec razgrne v nastale jame. S tem bode pomagano tako tujskemu prometu kakor tudi kmetu, ki bode po lepi cesti prevažal svoje poljske pridelke.

— **Petanjci.** Naša gasilska četa priredi dne 23. t. m. v gostilni gospe Šafarič Barbare svojo letno veselico. Predpriprave so v teku in upamo, da bo prireditelj prav dobro uspela z ozirom na dober glas, ki ga gostilničarka gospa Šafaričeva v javnosti uživa.

— **Popravek.** V št. 41. našega lista je bilo objavljeno, da je bilo poslopje, ki je 4. t. m. tesarskemu mojstru g. Čontali Josipu v Veščici zgorelo, krito s slamo, kar ne odgovarja resnici; bilo je namreč krito z opeko. Po splošni cenitvi znaša skupna škoda povzročena po požaru pri Čontali Josipu 45.000 dinarjev.

— **Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani** je kupil v Kranju Šavnikovo parcelo ob Jezerski in Koblarjevi cesti, kjer bo sezidal 5 velikih stanovanjskih hiš. Pokrenjena je bila akcija, da bi Pokojninski zavod zidal tudi v M. Soboti primerno stanovanjsko hišo. Kakor smo obveščeni, je Pokojninski zavod predlog odklonil.

— **Šalovci.** Dne 1. oktobra t. l. je uničil požar oslco slame last posestnika Abraham Kalmana na Šalovskem bregu. Gasilci so takoj dospeli na požarišče, niso pa mogli delovati s svojo motorko tako kakor bi bilo potrebno, ker je bilo premalo vode. Škoda se ceni na 2100 dinarjev. Vzrok požara ni znan.

— **Naši ljudje se vračajo iz Nemčije, Čehoslovaške in Francije.** Predčasno se vračajo naši sezonski delavci. Iz Čehoslovaške so se dalmatinski krošnjari že vrnili. V Franciji je ostalo zelo veliko naših rudarjev brez posla, ker so nekateri rudniki ustavili obratovanje. Vsi ti rudarji zahtevajo, da jim jugoslovenski konzulat omogoči povratek v domovino.

— **Gradbeno gibanje.** Ne le v Murški Soboti, marveč tudi povsod drugod v našem srezu se lahko opazi razveseljivo stavbeno gibanje. Mnogo novih stavb je sezidanih v marsikaterem kraju, kar se gotovo nanaša na znatno izboljšanje gospodarskih prilik. Ako se peljaš po cesti proti Mačkovcih, boš opazil skoro v vseh vaseh, ki se nahajajo ob cesti, lepa, novo zidana gospodarska in stanovanjska poslopja. Ravno tako je ob cesti skozi Polano proti Bodoncih. Mnogo je takšnih, ki so si v zadnjih letih na svojih posestvih prihranili zadostno denarja za zidavo poslopij, so pa tudi taki, ki so si za zidavo denar izposodili. Povdariti pa tudi moramo, da je vedno več naših domov sezidanih z denarjem, ki so si ga naši delavci prislužili po Nemčiji in Franciji.

Predno kupite RADIO-APARAT

oglejte si

najnovejši model 5+1 kakor tudi

6 cevni baterijski BLAUPUNKT prejemnik,

kateri stane samo Din 3800.—

Razen tega imamo na zalogi

ZERTIK, INGELN, SCHAUB, SACHSENWERK, BRAUN, EUMIG, KÖRTING.

Dobite na male mesečne obroke pri znani solidni trgovini

RITUPER ALOJZ

trgovina z radio aparati, dvokolesi in šivalnimi stroji

MURSKA SOBOTA.

— **Oče dvajsetih otrok se je smrtno ponesrečil.** Pred kratkim je vozil s svojim konjem na cesti Varaždin—Prelog 75 let stari posestnik Ivan Ločič. Nasproti mu je privozil tovorni avto last neke tvrdke iz Maribora. Konj se je od ropota motorja, čeravno je avto vozil prav počasi, silno splasil, zaletel pred avto, pri čemer se je ubil. Ločič je pa iz voza padel tako nesrečno, da je bil takoj mrtev. Ponesrečenec je oče 20 otrok.

— **Zemljo je potrebno drugače obdelovati.** Tako pravi neki vrbski kmetovalec, ki je dovršil visoke šole v Angliji in si na to prostovoljno izvolil kmečki stan. Povsod priporoča uporabo traktorjev in vsevrstne poljedelske stroje tako kakor jih je uvedel na svoji kmetiji, ki mu prav dobro uspeva. Tam kjer se zemlja malomarno in površno obdeluje, je uspeh takšnega početja hitro in izdatno viden. Pri nas pa ne prihaja uporaba traktorjev v poštev, ker se uporablja za oranje uprežna živina, ki daja kmetu poleg tega tudi druge koristi.

Vabilo

na izvanredni **OBČNI ZBOR KMEČKE HRANILNICE in POSOJILNICE v PREDANOVCIH** r. z. n. z., ki se bode vršil dne 30. oktobra 1938 ob 13. uri v posojilniški pisarni v Predanovcih s sledečim dnevnim redom:

1.) Sprejem novih pravil po novem združnem zakonu.

2.) Volitev načelnstva in nadzorstva.

Ako ob navedeni uri ne bi bilo zadostno število članov navzočih, se vrši uro pozneje drugi izvanredni občni zbor z istim dnevnim redom in ne glede na število navzočih. (§ 39 zadr. pravil.)

ODBOR.

ZAHVALA.

Za številne izraze globokega sočutja povodom smrti naše nepozabne in dobre hčeri, sestre

EMILIJE HERSENYI

izrekamo tem potom našo najprisrčnejšo zahvalo.

Posebno zahvalo smo dolžni prečastitim gg. duhovnikom, čč. sestram, vsem darovalcem vencev in cvetja. Prav tako obilo Bog poplačaj vsem, ki so drago pokojnico v častnem številu spremili na zadnji poti. Bog naj vsem stotero poplača.

Genterovci, 17. oktobra 1938.

ŽALUJOČI OSTALI.

Razno umetno gnojilo po najnižjih cenah: APNENI PRAH ZA ZIMSKO GNOJENJE, kdor želi apneni prah se naj prijavi čimprej pri ČEH FRANC, trgovina z mešanim blagom v Murški Soboti.

vek, ki mora biti rešen v gotovem točno odmerjenem roku, naj se **pravočasno** zgledajo po informacije, da ne bo nevolje. Tisti, ki se tega priporočila ne bodo držali, morajo vedeti, da nosijo za zamude vse posledice tudi sami. Toliko radi ravnanja za bodoče.

Opetovano smo prosili vse tiste člane, ki še niso poravnali letošnje članarine, naj vendar to zadevo uredijo. Na plenarni seji od 3. oktobra t. l. se je sklenilo, da se proti vsem zamudnikom predlaga rubežno postopanje. To se bo sedaj tudi zgodilo. Povsem zgrešeno je mnenje nekaterih članov, da imajo čas vplačati članarino do konca leta. Članarina mora biti po določenih pravilih in odnosnih sklepov upravnih sej vplačana v 14 dneh po dnevu, ko je prejel član vabilo, da poravna predpisano članarino. Prosimo ponovno vse gg. člane, da prednje uvažujejo.

V pisarno združenja prihajajo člani s pritožbami, da nekateri imetniki obrtnih pooblastil za trgovine malega obsega kakor branjenci, prodajalci klobas in kruha in podobni, hodijo po sejnih, kjer si postavljajo kar po dve stojnici, zaposlujejo pomožne prodajalce itd. Z ozirom na te pritožbe opozarja združenje vse imetnike obrtnih pooblastil za trgovine malega obsega, da smejo obrt izvrševati samo osebno, brez pomožnega osebja. Zaposlitev pomožnega osebja pri teh ni dovoljena. Na sejnih sme imetnik obrta postaviti samo eno stojnico. Kdor bi ravnal protivno, bo združenje zoper dotičnega postopalo najstrožje.

Zahvala.

Vsem, ki so ob bridki izgubi našega predragega očeta in soproga, gospoda **ŠKRABAN ELEKA,** gostilničarja in posestnika v Rogaševcih, izrazili globoko sožalje, ga spremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku, vsem darovalcem krasnih vencev, preč. duhovščini, zdravniku g. dr. Kauklerju, g. Farteku, tovarišem gasilcem iz Bodonec in Zenkovec, vsem, ki so nas tešili ob bridki izgubi, se prisrčno zahvaljujemo.

Rogaševci, dne 15. okt. 1938.

Žalujoči ostali.

— **Cven.** Posestnikov 8 letni sinček je opazoval mlatični stroj, ko je bil v obratu. Iz radovednosti je prejel za jermen, ki ga je potegnil za seboj in vrgel ob stran tako naglo, da je bil deček ob padcu na tla takoj mrtev.

NOVOST**NOVOST**

Dospeli so najnovejši in najmodernejši radio aparati:

**RADIONE
HORNYPHON B R A U N
MEDIATOR**

Aparate Vam prevajam na domu, brez vsake obveze za nakup.

Zastarele aparate ugodno zamenjam. Aparate dobite na 18. mes. obrokov.

CENE NISKE!

ZAHTEVajte PONUDE!

Velika izbira šivalnih strojev od 1525 Din naprej. Pisalni stroji od 1750 Din.

ŠTIVAN ERNEST, kolesa, šivalni in pisalni stroji, radio aparati motorna vozila itd. **Murska Sobota**

Sedaj: ZVEZNA ULICA 2., od 1. oktobra naprej v novi hiši na GLAVNEM TRGU.

Za vse izolacije proti vodi, vlagi in za hitro vezavo cementa

BETONIT

Za vlago nepropustni notranji in zunanji omet

Izolator**BETONIT,**
kem. izd. Maribor
(Zahtevajte navodila.)Zaloga MURSKA SOBOTA,
Aleksandrova c. 19. (pri Fafliku)**SPORT**

Prvak Slovenije ČSK v Murski Soboti poražen.

MURA : ČSK 4:2 (1:2).

Pred približno 300 gledalcev je v nedeljo, dne 16. t. m. v pokalni tekmi sigurno premagala domača Mura renomiranega nasprotnika iz Medjimurske metropole.

Mura je bila danes brez dvoma boljše moštvo ter je njena zmaga po poteku igre tudi zaslužena, četudi v golih preizkušeno izražena. Mura je nastopila brez odličnega Jandla, Kukanje in Čebulja, ki so morali vsled blesure počivati. Murini igralci so bili zelo požrtvovalni ter tudi v tehničnem oziru prekašali nasprotnika, ki je nastopil popolnoma kompleten.

Tekma se je začela z zelo ostrim tempom. Zaradi nesporazuma domače obrambe pridejo gostje že v 1. minuti zelo poceni do prvega zgoditka. Drugi gol je padel v 15. minuti po kriedi vratarja, ki bi moral lahko žogo vsekakor ubraniti. Čakovec je „zabil“ dva zelo klaverna gola zaradi neverjetne smole domače obrambe!

Domači kljub tej nesreči niso klonili, prevzamejo inicijativo in pridno streljajo na nasprotnikova vrata. Precej žog je šlo za las mimo gola, nekaj jih je pa dobro ubranil vratar. V 30. minuti zniža Pevec z „bombo“, ki ji vratar Čakovca ni bil kos.

V drugem polčasu pritisnejo Muraši ter že v 1. minuti izenačijo, celo v 4. minuti prevzamejo vodstvo. Gostje so nervozni, se začnejo med seboj prerekati, Mura pa zviša razliko golov v 10. minuti na 4:2. Pri tem stanju je pričel ČSK precej surovo igrati, gostje so bili fizično močnejši in so to svojo prednost tudi temeljito izkoristili — hoteli so zmagati za vsako ceno! Pred boljšo igro domačih so pa vendar morali kloniti in ko jim je Mura četrtič potresla mrežo so imeli samo en cilj: igrati namesto „lopte“ na „čovjeka“.

Zaradi nediscipliniranosti in žaljenje sodnika je bil v 16. minuti II. polčasa (pri stanju 4:2) izključen igralec ČSK Novak v 40. min. pa Vugrinčič.

Sodil je ss. g. Turk dobro in avtoritativno.

SUHA DRVA BREZOVA

IN JAUŠOVA iz lastnega posestva po zelo ugodni ceni ima na prodaj SIGMUND FRIM.

Vprašati v železnini v Murski Soboti.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murski Soboti.

VELESPOŠTOVANI !

Gradnja našega „Trgovskega doma“ se je pričela. To bo naš dom, posvečen našemu stanu in vzgoji naše mladine in bo trajen spomenik naše stanovske zavednosti.

Tudi po drugih mestih imajo trgovci svoje trgovske domove. Dobili so jih po velikodušnih dobrotnikov, ki so izšli iz njihovih vrst. N. pr. Maribor ima celo dve hiši, ki jih je daroval dobrotnik, takisto imajo Zagreb, Beograd, Ljubljana, Celje i. t. d. svoje trgovske domove. Mi takih velikih dobrotnikov nimamo, pač pa najdemo med našimi trgovci idealne dobrotvore. Poglejmo, samo v Murski Soboti se je zgradil doslej „Sokolski dom“, Javno kopališče, Športni stadion, nabavila se je nova motorna škropilnica, v teku je gradnja Pravoslavne Cerkve, Hiralnice i. t. d. Vse to je bilo in bo zgrajeno s prispevki do 75%, ki smo jih dali mi. Žalostno pa je, da smo pri vseh teh žrtvah sami brez lastnega doma. Saj v tem domu ne bomo namestili samo naše poslovne prostore in zborovalnice, temveč tudi prostore za trgovsko šolo, kjer bo imel naš naraščaj potrebno strokovno vzgojo. Sedaj smo prisiljeni pošiljati naš naraščaj v Celje, Maribor, Ljubljano in Čakovec, kar bo izostalo če bomo imeli naš dom. Pritegnili bomo pod naše okrilje tudi naraščaj iz sosedne Štajerske.

Lastna sredstva, ki jih imamo na razpolago, ne zadostujejo za dovršitev doma. Zato se obračamo na Vas, da nam pomagate dovršiti to monumentalno stavbo v ponos nas vseh. Prepričani smo, da boste to našo akcijo podprli v mnogo večji meri kakor vse druge dosedanje.

Najvišje priznanje našega dela in naše požrtvovalnosti smo dobili na letošnji redni skupščini Zveze trgovskih združenj, ki se je vršila v Dol. Logatcu. Sklenjeno je bilo, da se vrši drugo leto Zvezna skupščina v Murski Soboti. Naš „Trgovski list“ bo v posebni nakladi in izdaji obelodanil vso zgodovino Prekmurja in naše organizacije. Posebno bodo v tej številki objavljena imena vseh dobrotnikov in podpornikov, ki so omogočili do zgraditve tega našega doma. Vršila se bo tudi najsvetanejša otvoritev doma, ki ga bomo pred vso našo javnostjo in zastopniki vsega trgovstva dravske banovine, izročili svojemu namenu.

Te dni Vas obišče naš odposlanec z nabiralno polo. Zato Vas že sedaj prav uljudno prosimo, da nam krepko priskočite na pomoč. Poleg javne zahvale, ki jo boste deležni, bo Vaše ime in Vaš prispevek ovekovečen v posebni zlati knjigi, v spomin za poznejše rodove.

Za Vašo tovariško pomoč se najtopleje priporočamo.

ZA GRADBENI ODBOR :

ČEH FRANC I. r.

BENKO JOSIP I. r.

Tomaževa žlindra

18% vagonke pošiljke, franko vagon Ljubljana po Din 92.— za 100 kg; vsak nadaljni odstotek Din 6.—. KMETIJSKA DRUŽBA MARIBOR, MELJE, telefon 20—83.

Posl. št. I 412/38

Dražbeni oklic

Dne 29. novembra 1938 ob 8. uri dopoldne bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše, gozda, travnika.

Zemljiška knjiga: Petanjci 1/2 vl. št. 160, 182, 200.

Cenilna vrednost: 38.144 Din 50 p.

Vrednost pritlikin: 2572 Din 50 p.

Najmanjši ponudek: 25.430 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murski Soboti

oddelek IV. dne 26. septembra 1938.

Posl. št. I. 1858/37

Dražbeni oklic

Dne 22. novembra 1938 ob 11 uri dop. bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše, njiv, travnikov, gozdov.

Zemljiška knjiga: Krplivnik vl. št. 5, 3/4 vl. št. 11, 78, 225, 211.

Cenilna vrednost: 163.169 Din 50 p. Po odbitku služnostne pravice, ocenjene na 10.000 Din, znaša čista cenilna vrednost 153.169 Din 50 p.

Vrednost pritlikin: 1976 Din 25 p.

Najmanjši ponudek: 106.370 Din 02 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, so priglasiti sodišču najpozneje pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murski Soboti

odd. IV., dne 20. sept. 1938.

Posl. št. I. 436/37

Dražbeni oklic

Dne 29. novembra 1938 ob 10. uri dopoldne bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše in vrta.

Zemljiška knjiga: Murska Soboti 1/2 vl. št. 279.

Cenilna vrednost: 10.432 Din.

Najmanjši ponudek: 6.754 Din 66 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe so priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murski Soboti,

odd. IV., dne 29. septembra 1938.

Posl. št. I. 436/37

Dražbeni oklic

Dne 6. decembra 1938 ob 10. uri dopoldne bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše, sadovnjaka, travnikov, njiv itd.

Zemljiška knjiga: Šalamenci vl. št. 56, 161 in 215.

Cenilna vrednost: 55.659 Din 50 p.

Vrednost pritlikin: 3500 Din.

Najmanjši ponudek: 39.442 Din 50 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murski Soboti,

odd. IV., dne 6. oktobra 1938.

Posl. št. I. 1624/37

Dražbeni oklic

Dne 6. decembra 1938 ob 8. uri dopoldne bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše z gospodarskim poslopjem, gozdov, njiv, travnikov, itd.

Zemljiška knjiga: Poznanovci vl. št. 113, 81 in 171.

Cenilna vrednost: 46.729 Din

Najmanjši ponudek: 31.175 Din

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murski Soboti,

odd. IV., dne 27. sept. 1938.

Posl. št. I 778/37-15

Dražbeni oklic

Dne 6. decembra 1938 ob 9. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše, vrta, njiv, travnika.

Zemljiška knjiga: Bakovci vl. št. 106 in 180 in zemljiška knjiga Murska Soboti vl. št. 470.

Cenilna vrednost: 34.853 Din.

Vrednost pritlikin: 3930 Din.

Najmanjši ponudek: 23.235 Din 34 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, so priglasiti najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murski Soboti,

odd. IV., dne 6. okt. 1938.